

2. ŠIRŠÍ VZTAHY

2.1. POSTAVENÍ MĚSTA VE STRUKTUŘE STÁTU A MEZINÁRODNÍ SOUVISLOSTI NADREGIONÁLNÍ VZTAHY A VLIVY

Liberec, jádrové město Liberecké aglomerace, šesté největší město České republiky je přirozeným regionálním centrem severních Čech, posílené novým administrativním členěním státu jako sídlo Libereckého kraje.

Město oddělené od České kotliny Ještědským hřbetem mělo v historii poměrně svébytný vývoj se silnými vlivy ze Saska a Lužice. Tyto vlivy byly v poválečném období utlumeny a v důsledku toho převládly na Liberecku charakteristiky okrajového území státu. Tato situace se začíná měnit teprve po roce 1989 z důvodu kvalitního dopravního spojení s centrem státu a také rozvinutím intenzivní mezinárodní česko-německo-polské spolupráce v rámci Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Tato spolupráce bude mít do budoucna rostoucí význam na postupné překonávání problémů v ekonomické, ekologické i společenské sféře ve vzájemné kooperaci a v šanci překonat dnešní periferní postavení. Liberec by se tak mohl stát dominantním centrem spolu s Görlitz, Zgorzelcem a Jelenie Górou v širší středoevropské oblasti vymezené městy Prahou, Drážďany, Wroclaví a prezentované Euroregionem Nisa.

Euroregion Neisse- Nisa-Nysa - základní údaje

Charakteristika	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Celková	1 751 726	12 039
Z toho:		
Česká část	483 513	3 545
Polská část	723 211	4 523
Německá část	545 002	3 971
Města:		
Liberec	99 852	
Görlitz+Zgorzelec	100 457	
Jelenia Góra	93 400	

V širším členění České republiky patří Liberecký kraj do statistického EU-regionu Severovýchod – NUTS 2, do kterého jsou zařazeny rovněž kraje Hradecký a Pardubický.

NUTS 2 – Severovýchod – základní údaje

Charakteristika		Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Celková		1 492 912	12 439
Z toho:	Hradecký kraj	552 481	4 758
	Pardubický kraj	509 353	4 518
	Liberecký kraj	430 769	3 163
Města:	Liberec	99 852	
	Hradec Králové	99 839	
	Pardubice	92 980	

2.1.1 DOPRAVA

Liberec byl ve sféře dopravy po 45 let „koncovým“ městem v republice. Po roce 1989 se otevřely možnosti připojení území města i aglomerace poměrně jednoduše a ekologicky bezproblémově na evropský silniční systém dálnic. Umožňuje to prodloužení rychlostní silnice R 35 z Liberce na hraniční přechod v Hrádku n/N a odtud novou trasou silnice B 178 v Německu na dálnici A4 Dresden – Wrocław. Toto řešení má význam nejen pro rozvoj celého území včetně všech funkcí města, ale i jako nejkratší výkonná silniční spojnice Prahy na sever (I/10 a R 35) doplňující dálniční trasy D8 z Prahy do Drážďan a D11 z Prahy přes Lubawku do Polska (A3). Atraktivita této trasy se již dnes projevuje územními nároky na výstavbu supermarketů a průmyslové zóny v její blízkosti na území města Liberce a situováním výrobních ploch v prostoru trojmezí Zittau-Bogatynia-Hrádek n/N.

Pro připojení Liberce na síť tratí ICE v rámci evropské železniční sítě má trvalý význam železniční spojnice Liberec-Zittau-Dresden a Liberec-Praha. Modernizace těchto tratí je proto nezbytná.

Významným a perspektivním záměrem, který může podpořit žádoucí regeneraci železniční dopravy a účelné využití sítě železničních tratí vázaných na uzel Liberec, je projekt RegiotramNisa s možností vzájemného přechodu lehkých kolejových vozidel mezi železničními a tramvajovými tratěmi v rámci integrovaného dopravního systému. Lze jím docílit nejen kvalitní kolejové spojení měst Liberec a Jablonec n/N, ale i spojení Liberce s celým spádovým územím včetně rekreačních prostorů Jizerských hor, Krkonoš a Ještědského hřebene a propojení se zahraničními městy Zittau a Jelenia Góra.

2.1.2 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Z širšího hlediska krajinného prostředí je město vklíněno mezi CHKO Jizerské hory na severovýchodě a Přírodní park Ještěd s návazností na CHKO Lužické hory na západě. Na jihu se v dostupné vzdálenosti nachází CHKO Český ráj a přírodní park Maloskalsko, na

východě Národní park Krkonoše a za Ještědským hřbetem bývalý vojenský prostor Ralsko s uchovanými přírodními hodnotami. V těchto prostorech hodnotného krajinného a přírodního prostředí jsou vymezena nadregionální a regionální biocentra propojená biokoridory odpovídajících úrovní.

Řešené území obce je ze severo-západu ohraničeno nadregionálním biokoridorem Ještědský hřbet, z jiho-východu nadregionálním biokoridorem Harcovský hřeben, ze severu jsou tyto propojeny regionálním biokoridorem Novoveský. Součástí těchto nadregionálních a regionálních biokoridorů jsou vložena regionální biocentra (Starý Harcov, Javorový vrch, Novoveský vrch, Karlovské Bučiny, Ještěd, Jestřebí, Prosečský hřeben).

V minulých desetiletích bylo celé území vystaveno vysoké imisní zátěži především z energetických zdrojů spalujících hnědé uhlí v Německu, Polsku a v severozápadních Čechách. V důsledku dlouhodobého působení vysokých imisních zátěží škodlivin na lesní porosty došlo k likvidaci lesních porostů ve vrcholových partiích Jizerských hor a Ještědského hřbetu. V současné době se, v důsledku radikálních opatření po roce 1990 ve všech třech zemích, již začínají projevovat pozitivní vlivy při obnově lesních ekosystémů. Došlo k odstavení největších bezprostředních znečišťovatelů, elektrárny Hirschfelde a Hagenwerda v Německu. Největší znečišťovatel, elektrárna Turow v Polsku o kapacitě 2000 MGW, je postupně rekonstruována s cílem podstatného omezení negativních vlivů a částečně i výkonu. Energetické zdroje v severozápadních Čechách byly rovněž odsířeny. Kvalita ovzduší je soustavně sledována ve všech třech zemích a informace jsou předávány mezinárodní sítí.

V širším území se nacházejí chráněné oblasti akumulace vod CHOPAV Jizerské hory v okresech Liberec a Jablonec n/N, v hranicích totožnou s hranicí CHKO Jizerské hory a CHOPAV Severočeská křída, s navazující hranicí po rozvodí Ještědského hřbetu a Černostudničního hřbetu, zahrnující jižní oblast.

Zvýšená pozornost je věnována zlepšení čistoty vody v Lužické Nise. Po roce 1994 po uvedení společné ČOV pro Liberec a Jablonec n/N do provozu se čistota vody v Lužické Nise v některých ukazatelích zlepšila. V dalším období je třeba se zaměřit na dobudování kanalizačního systému obou měst a vyloučit tak přísun znečištění do ostatních vodotečí. Kromě centrální čistírny pro Liberec a Jablonec n/N byly nově vybudovány čistírny odpadních vod v Chrastavě a Hrádku n/N. Zvýšená kvalita vody v řece se projevuje postupným zarybňováním tohoto nejvýznamnějšího toku.

Problematika odstraňování tuhých komunálních odpadů je řešena termickým využíváním v libereckém závodě na termické využívání odpadů (TVO). Projektovaná kapacita představuje 96 tisíc tun spáleného odpadu a je schopna pokrýt i do výhledu potřeby spádového území. V širším spádovém území jsou provozovány skládky v Českém Dubu (skupina II.), v Košťálově (skupina III.), ve Svárově (skupina I.), v Chotyni II (skupina III).

2.1.3 CESTOVNÍ RUCH

Hodnota krajiny, dynamické utváření reliéfu, přírodní útvary a pozoruhodnosti a kulturně historické památky ve městech i v krajině vytvářejí v širší spádové oblasti velmi dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace. Atraktivní příhraniční poloha v sousedství se Svobodným státem Sasko a Polskou republikou tento význam ještě umocňuje.

Dle rajonizace cestovního ruchu České republiky (1981) je území zahrnuto do následujících oblastí cestovního ruchu se specifickými funkcemi:

II. kategorie - Jizerské hory s krajinně rekreačními celky:

Oldřichovský Špičák	č. 1
Jizerské hory – západ	č. 7
Jizerské hory - východ	č. 8
Černostudniční hřbet	č. 9
Liberec - Jablonec n/N	č. 12

- Turnovsko - Český ráj s krajinně rekreačními celky:

Údolí Mohelky	č. 5
Maloskalsko - Železnobrodsko	č. 6
Turnovsko	č. 13

III. kategorie - Lužické hory s krajinně rekreačními celky:

Ještěd a Kryštofovo Údolí	č. 2
Českosasko - Podještědí	č. 4
Hrádecko	č. 3

IV. kategorie - Frýdlantsko s krajinně rekreačními celky:

Frýdlant a údolí Smědé	č. 11
Hejnice a Nové Město p/S	č. 10

V rámci širšího území leží Liberec ve středu marketingového regionu cestovního ruchu „Český sever“ zahrnující okresy Liberec, Jablonec n/N, Česká Lípa, Trutnov a Semily, mimo Českého ráje, který je samostatným marketingovým regionem.

Uvedené krajinné prostory uspokojují nároky tuzemských i zahraničních návštěvníků na rozmanité sportovní aktivity atraktivní pro cestovní ruch:

Koupání a plavání - vodní nádrž Kristýna v Hrádku n/N, přehrada v Jablonci n/N, Fojtce, Liberci (trvá nedostatek vodních ploch v příměstské oblasti).

Zimní sporty a rekreační lyžování - zimní středisko Ještěd, Jizerské hory se středisky Bedřichov, Severák, Špičák; zvláště výrazný je vztah Liberce k Bedřichovu s nároky na doplnění služeb (víkendové využití vleků 68 %, s denními počty 2 300 sjezdařů a 4 000 běžkařů).

Vodní turistika a vodní sporty - řeky Kamenice, Jizera a Smědá mají vhodné podmínky pro splutí, ostatní sporty na lze provozovat na vodních nádržích.

Horolezectví - skalní útvary v Jizerských horách, Suché skály a pískovcové skály v Českém ráji.

Jezdectví a agroturistika - v území je cca 15 farem s možnostmi rekreačního jezdeckví; další možnosti pro provozování agroturistiky v území se rozvíjejí; v území jsou vhodné podmínky pro rozvoj tohoto sportu.

Motoristické sporty a sportovní létání - motokrosové lokality jsou v Tanvaldu, Smržově a Rádle, plochodrážní stadion v Liberci, sportovní létání je soustředěno na letištích v Liberci a Hodkovicích n/M, startoviště rogal a paraglaidingu v Proseči p/J.

Golfová hřiště - jsou v provozu v Proseči p/J, Machníně, výhledově se uvažuje v Rádle, v Mníšku.

Lůžková kapacita území se v nabídce pohybuje u volného cestovního ruchu mezi 14 - 15 000 lůžky, u vázaného cestovního ruchu kolem 58 000 lůžek (při úvaze 4 lůžka na 1 objekt). Přitom největší soustředění lůžkových kapacit je v podhůří Jizerských hor: 41 % v jádrovém území aglomerace, 17 % na Frýdlantsku, 13 % na Českosudubsku, 15 % na Turnovsku.

Nabídku služeb cestovního ruchu doplňují dva lázeňské areály: Lázně Libverda na severním okraji Jizerských hor a lázně Kunratice u Osečné.

I přesto, že v posledních letech došlo k navýšení lůžkové kapacity volného cestovního ruchu cca 3x a v některých oblastech dosáhly stavu nasycení, je třeba vytvářet územní rezervy hlavně pro rozšiřování a zkvalitnění služeb jak v zimním středisku Ještěd a Bedřichov, tak pro nové formy využívání volného času, např. základní síť cyklotras a cyklostezek. Dominantní význam má trasa z Jablonného v Podještědí přes Křižany, Chrastavu (č. 21), dále přes Jizerské hory (č. 22) a z Liberce Českosudubskem na Turnov (č. 14), dále pak mezinárodní význam od pramene Nisy na Liberec a Zittau s návazností na stezku do Görlitz až k Baltu. Rozšíření počtu hraničních přechodů z původních 4 na dnešních 16 se projevilo také zvýšeným počtem návštěvníků ze zahraničí (40 %).

2.2. VNĚJŠÍ SPÁDOVÁ OBLAST REGIONÁLNÍ VZTAHY

Údolní poloha města a bouřlivý průmyslový rozvoj v minulém století v údolích řek Nisy, Kamenice a Mandavy, urbanizovaný pás sahající od Tanvaldu přes Jablonec n/N, Liberec, Hrádek n/N, Zittau, Varnsdorf až po Šluknov – tyto koncentrace osídlení a pracovních příležitostí zformované ve východní části v Liberecké sídelní regionální aglomeraci si zachovají i zásluhou kvalitního životního prostředí svoji atraktivitu i ve výhledu.

2.2.1 SPECIFIKUM MĚSTA

Město v údolní poloze mezi Ještědským hřbetem a Jizerskými horami má kvalitní prostředí nabízející výhodné podmínky pro bydlení, práci a rekreaci. Bohatá průmyslová a obchodní tradice v oblasti sklářství, textilu, automobilového a plastikářského průmyslu vytváří vhodné podnikatelské prostředí. Intelektuální zázemí je charakterizováno celou řadou vzdělávacích, kulturních a výzkumných institucí zastoupených např. Technickou univerzitou v Liberci, Severočeským muzeem, Oblastní galerií, Divadlem F. X. Šaldy, Malou scénou, Naivním divadlem, obchodní komorou, ZOO, botanickou zahradou a dalšími.

Cenné krajinné a přírodní zázemí s dominantou Ještědu nabízí široké spektrum rekreačního a sportovního využití jak pro obyvatele, tak pro návštěvníky města.

Historicky utvářené prostředí lehkým průmyslem a obchodem vytvořilo specifické prostředí vysoké kulturní úrovně. Toto kultivované prostředí je ovlivněno blízkým vztahem výtvarných řemesel a umění k oběma výrobním odvětvím textilu a sklářství a vyšším životním standardem odvozeným nikoliv z vyšších průměrných výdělků, ale ze sociální skladby a vzdělanosti obyvatel. Tato tendence je podporována i nárazovými celostátními společenskými akcemi i koncentrací nadměstských kulturních zařízení. Na základě těchto faktorů se vytvořil zvláštní charakter obou jádrových měst aglomerace - Liberce a Jablonce n/N - jako společenských a obchodních středisek se vztahem na tradiční výrobu. Tento charakter je žádoucí v dalším vývoji posilovat.

2.2.2 SPÁDOVÉ ÚZEMÍ AGLOMERACE

Vnější spádová a zájmová oblast zahrnuje kromě měst v aglomeračním pásu i mikroregiony Frýdlantsko, Hrádecko a Českodubsko v okrese Liberec, Jablonecko a Tanvaldsko v okrese Jablonec n/N. Mimo tyto okresy a aglomeraci působí Liberec jako spádové těžiště i pro Turnov a Harrachov v okrese Semily a Jablonné v Podještědí na okrese Česká Lípa. Vnější spádová oblast tak čítá mimo vlastní město dalších cca 150 000 obyvatel.

Liberecko (Liberec + obce v zájmovém území)	102 866	obyvatel
Frýdlantsko (včetně Novoměstska)	23 520	
Hrádecko (včetně Chrastavska)	18 046	
Českokodubsko (včetně Hodkovicka)	14 660	
Jablonecko	54 259	
Tanvaldsko	21 120	
Turnov	14 585	
Harrachov	1 774	
Jablonné v Podještědí	3 700	
CELKEM	254 530	obyvatel

Pozn.: údaje vycházejí z předběžných výsledků sčítání 2001.

Z hlediska demografického vývoje vycházejícího z nepříznivé věkové skladby se ve městě i v oblasti nepředpokládá zvýšení počtu obyvatel, přestože město má a dále si zachová určitou migrační atraktivitu.

Migrační vztahy dosahují nejvyššího obratu s obcemi aglomerace, především z užšího spádového obvodu města. Vzhledem k výraznému omezení bytové výstavby v 90-tých letech došlo k výraznému omezení migračního pohybu. Přetrvávají vazby k hlavnímu městu Praha, k oblasti Českolipska a Semilska. Nepříznivá situace posledních 5-ti let je, dle odborného názoru, jevem přechodným (mírné záporné saldo migrace).

Liberec je, jako centrum pracovních příležitostí, cílem cca 7 170 osob za prací, z toho je cca 6 000 osob denní dojížděky a cca 7 300 osob dojížděky do škol a za službami. Údaje jsou čerpány ze sčítání z roku 1991 (aktuální údaje ze sčítání 2001 nebyly v době zpracování návrhu k dispozici).

Vzájemné vazby města a okolí dokumentuje několik následujících základních ukazatelů. Informace o dojížděci nebyly, kromě sčítání 1991, zjišťovány a nejsou k dispozici.

Ukazatelé vzájemné vazby města a okresu

Ukazatel		Liberec město	Liberec okres	Pohyb v rámci okresu
Počet obyvatel	1991	101 162	159 196	
	2000	99 852	160 195	
Počet vyjíždějících 1991				
celkem		10 083	27 151	10 193
ekonomicky aktivní		7 303	19 420	6 628
ostatní		2 780	7 731	3 565
Počet dojíždějících 1991				
celkem		14 496	26 803	9 600
ekonomicky aktivní		7 173	16 882	4 140
ostatní		7 322	9 211	5 460

Relativní přírůstky obyvatel (%)

Období	Liberec město	Liberec okres
1981 - 1990	+5,2	+1,0
1991 - 2000	- 2,2	+0,1
1981 - 2000	+3,0	+1,1

Podíl dojíždějících ekonomicky aktivních z obce do Liberce na celkové vyjížděci z obcí spádového obvodu 1991

Obec	Podíl (%)
Stráž nad Nisou	78
Šimonovice	85
Dlouhý Most	80
Jeřmanice	76
Kryštofovo údolí	93
Mníšek	65
Chrastava	76
Hodkovice nad Mohelkou	55
Hrádek nad Nisou	31
Frydlant	33
Český Dub	32
Křižany	41

Kromě ploch vymezených pro bytovou výstavbu na vlastním území města je třeba předpokládat rozvoj obytné funkce, zejména rodinných domků, i v užším zájmovém území města. Dobré podmínky jsou vytvořeny ve Stráži n/N (cca 500 BJ), částečně v Šimonovicích (cca 100 BJ), v Dlouhém Mostě (cca 60 BJ) a Jeřmanicích (cca 100 BJ). Poměrně příznivé podmínky dopravní dostupnosti Liberce z obcí užšího spádového obvodu města umožňují využití kooperace města s okolními obcemi při uspokojování potřeb bydlení. V obcích libereckého okresu bezprostředně sousedících je v územně plánovacích dokumentacích bilancováno cca 800 – 1000 BJ.

Nároky obyvatel na krátkodobou jednodenní rekreaci uplatňuje v kategorii měst velikosti Liberce cca 45 % obyvatel, což je 45 000. Ve vlastním městě je 3 500 ha rekreačních ploch, další jsou v užším spádovém a zájmovém území do vzdálenosti 10 km. Při hustotě rekreatů 20 obyv/ha jsou tyto nároky pro městské obyvatelstvo plně pokryty.

2.2.3 VZTAH K JABLONCI NAD NISOU A MEZILEHLÉ ÚZEMÍ

Zvláštní vztah v rámci jádrového území aglomerace má Liberec k městu Jablonec nad Nisou, druhému největšímu městu aglomerace a sídlu stejnojmenného okresu. V současné době mají obě města společnou městskou i okresní hranici. I když se problematika společného nadměstského občanského vybavení a vzájemné kooperace bude ve výhledu vyvíjet v závislosti na ekonomické a provozní výhodnosti, problematika společných zařízení technického vybavení je řešena pro obě města společně. Dokládá to zásobení elektrickou energií z nadřazení soustavy z elektrické rozvodny Bezděčín, napojení na společný dálkový vysokotlaký plynovod, soustava zásobení vodou jak z oblastního vodovodu Dolánky, tak prostřednictvím úpraven vody z přehrady Souš a vodárenské nádrže na Kamenici v Josefově Dole. Čištění odpadních vod je zajištěno propojením kanalizační soustavy na rozšířenou ČOV v Liberci. Závod na termické zpracování komunálního odpadu v Liberci pokrývá svojí kapacitou i okres Jablonec nad Nisou.

Těsné dopravní vazby dokumentuje výstavba silnice I/14 a spojení obou měst tramvajovou tratí s přípravou integrovaného dopravního systému se zapojením železničních tratí v širší oblasti.

Blízkost center obou měst, terénní konfigurace, dopravní trasy a hlavní vedení technického vybavení vytvářejí vhodné podmínky pro usměrňování rozvojových tendencí Liberce a Jablonce nad Nisou do mezilehlého území. V prostoru severní silniční spojky obou měst jsou vymezeny prostory pro nadměstská zařízení občanského vybavení od Kunratic až po výrobní zónu v Rýnovicích. V jižní části mezi Prosečským hřbetem a řekou Nisou jsou koncipovány v pásovém uspořádání tři obytné celky Nová Ruda – Vratislavice n/N – Proseč n/N. Tyto obytné celky jsou přímo navázány na pracovní příležitosti v údolí Nisy a nepřímo

prostřednictvím hromadné dopravy (tramvaj, železnice, autobus) na výrobní plochy a centra obou měst. Železniční trať v údolní poloze umožňuje v dopravě osob a nákladů vazbu i na vzdálenější aktivity v aglomeraci.

Krajinný prostor Prosečského hřbetu vytváří cenné zázemí pro jednodenní rekreaci obyvatel a oddychové zázemí obytných celků. Využití mezilehlého prostoru pro rozvojové funkce obou měst bude procesem dlouhodobým, přesahujícím návrhové období. Bude korigováno potřebami a technicko-ekonomickými možnostmi společnosti. Proto je třeba tyto dosud volné prostory chránit před nahodilou a neuváženou výstavbou.

2.3. VNITŘNÍ ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ LOKÁLNÍ VZTAHY, PŘÍMĚSTSKÁ ZÓNA

Vnitřní zájmové území města je vymezeno obcemi a lokalitami, z nichž některé byly do roku 1990 jeho součástí. S těmito lokalitami je město úzce spjato dopravní obsluhou, technickou infrastrukturou, občanským vybavením, pracovními příležitostmi a dojížděnkou do zaměstnání. Současně však uplatňuje nároky na některé funkce, např. ochranu vodních zdrojů a rekreace.

Vnitřní zájmové území obce tvoří obce a lokality:

Obec, lokalita	Počet obyvatel	Dojíždka do Liberce
Stráž n/N	1 725	(500)
Šimonovice (+ Minkovice)	310	(140)
Dlouhý Most	557	(150)
Jeřmanice	362	(110)
Kryštofovo Údolí	201	(50)
Fojtka (část obce Mníšek)	(150)	(50)
Bedřichov (okres Jablonec n/N)	240	(30)
Proseč n/N (město Jablonec n/N)	(780)	(120)

Pozn.: údaje v závorce jsou kvalifikovaným odhadem.

Z hlediska funkčního významu lze jednotlivé obce charakterizovat:

Stráž n/N	- pracovní příležitosti ve výrobě v údolí Černé Nisy, rozvojové plochy pro nízkopodlažní bydlení v optimálním prostředí.
Šimonovice	- příměstské bydlení, rekreace, ochrana vodních zdrojů.
Dlouhý Most	- příměstské bydlení.
Jeřmanice	- příměstské bydlení, rekreace.
Kryštofovo Údolí	- rekreace, ochrana vodních zdrojů.
Fojtka	- rekreace, vodní nádrž, koupání.
Bedřichov	- zimní a letní rekreace, zimní sporty, nástup do Jizerských hor.
Proseč n/N	- rozvojové plochy pro nízkopodlažní bydlení v optimální poloze, pracovní příležitosti pro výrobu v údolí Nisy.

Vysoká krajinná a přírodní hodnota blízkého okolí města je nesporná a v rámci českých měst srovnatelné velikosti vyjímečná. Krajinná dominanta Ještědu, zalesněné svahy Jizerských hor a Ještědského hřbetu dávají městu specifický ráz. Tyto komplexy zeleně prolínají do organismu města nezastavitelnými údolními svahy a stávají se tak základem systému městské zeleně. Zvláštní význam pro uchování krajinného rázu na okrajích města má předhůří svahů Jizerských hor:

- prostory Fojtky, Dračího Kamene a rozptýlené podhorské zástavby Radčic a Kateřinek
- zalesněné svahy údolí Černé Nisy
- severní okraje Ruprechtic a údolní svahové polohy u lesního koupaliště
- západní a jižní lesní okraje včetně přilehlých prostorů v Harcově a Lukášově.

Specifickým fenoménem je přírodní útvar Prosečského hřbetu v mezilehlém území, který se vklíná do východního okraje města. Je třeba jej chránit jako rekreační zázemí obou měst. Podobnou funkci plní i zalesněné svahy s přilehlým nezastavěným územím, které pronikají do intenzivní rekreační oblasti v údolí Veseckého rybníka.

V neposlední řadě je to dosud volná krajina severních okrajů lesů Ještědského hřbetu od Ovčích hor nad Chrastavou až pod Javorník na východě, které rámuje liberecký údolní prostor a zachovávají přírodní ráz prostupné krajiny.

2. 4. ZHODNOCENÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE OKOLNÍCH OBCÍ A VYŠŠÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

2.4.1 STAV ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE OKOLNÍCH OBCÍ

NÁZEV OBCE	STAV ÚPD	NÁVRHOVÉ OBDOBÍ
Jablonec nad Nisou	schválen	2010
Rádlo	schválen	2010
Jeřmanice	schválen	2015
Dlouhý Most	návrh	2015
Šimonovice	koncept	2015
Proseč pod Ještědem	zadání	2015
Světlá pod Ještědem	návrh	2015
Kryštofovo Údolí	návrh	2015
Chrastava	schválen	2015
Stráž nad Nisou	schválen	2015
Nová Ves	schválen	2015
Mníšek	schválen	2015
Bedřichov	návrh	2015
Janov nad Nisou	schválen	2015

2.4.2 VZTAH K VYŠŠÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI - ÚZEMNÍMU PLÁNU VELKÉHO ÚZEMNÍHO CELKU LIBERECKÉ SÍDELNÍ REGIONÁLNÍ AGLOMERACE

Platný územní plán VÚC Liberecké sídelní regionální aglomerace byl zpracován Městským urbanistickým střediskem v Liberci v rozsahu okresů Liberec a Jablonec n/N v letech 1979 - 1984 a schválen vládou ČR v roce 1984. Vlivem zásadních změn a nových skutečností po roce 1989 ztratil svoji aktuálnost. Některé funkční okruhy již nekorespondují s dnešní situací a jsou vývojem překonány (doprava, životní prostředí, energetika atd.). Lze konstatovat, že územní plán města Liberec není v zásadním rozporu s územním plánem velkého územního celku Liberecké sídelní regionální aglomerace.

Byly zpracovány 1. změny a doplňky ÚPD VÚC, které se týkaly dopravního řešení, technické infrastruktury, ochrany přírody a částečně kultury. Tyto nebyly doprojedinány a schváleny. Činnost pořizovatele provádělo do roku 2000 MMR ČR. Se vznikem krajských orgánů přešla od 1. 1. 2001 kompetence na Krajský úřad Libereckého kraje.

Zastupitelstvo Libereckého kraje schválilo v červnu 2001 usnesením č. 62/01/ZK podnět k pořízení územního plánu velkého územního celku Libereckého kraje s předpokládaným termínem schválení říjen - prosinec 2004. Práce byly zahájeny na podzim 2001.